

MALI OGLASI: 20 lir beseda, - **NAROCNINA:** mesečna 400, vnaprej: četletna 1100, polletna 2100, ce.oletna 4100 lir. - **FLRJ:** Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska Trst: 11-5374 - **ZA FLRJ:** Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-1, tel. 21-928 "tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani, št. rač. 105. - **Udaja:** Založništvo tržaškega tiska, D. Zlotar, 210/2.

Prilodnji teden se bo v Londonu sestel pododbor OZN za razornike - Eden podpira Eisenhowerjeve predloge

LONDON, 13. — Zahodne delegacije v podkomisiji OZN za razorožitev so danes začele v Londonu s pripraviljalnimi razgovori. Zasedanje komisije se bo začelo v Londonu 19. marca.

Francoski predstavnik v podobstvu Jules Moch, ki je prišel danes predpoldne v London, se je v Foreign Office sestel z državnim ministrom Naitingom, ki vodi angleško delegacijo v podobstvu. Popoldne je bil bila plemarna seja načelnikov starih zahodnih delegacij (Velika Britanija, Francija, ZDA in

Vneta Foreign Office je sporočil, da ZSSR še ni sporočila svojega pristanka na angleški predlog, naj začne podobor za razorožitev z delom 19. marca. Vendar upajo, da bo pozitiven odgovor iz Moskve

Angleski ministrski predsednik Eden pa je danes v spodnji zbornici na vprašanje bivšega laburističnega ministra Hendersona izjavil, da angleška vlada brez pridržkov odobrava nedavne Eisenhowerove

ve predloge, naj se bodoča proizvodnja cepilivega materiala ne uporablja za povečevanje zalog nuklearnih bomb. Eden je dodal, da bi o vseh teh vprašanjih, kakor tudi o vprašanju poskusnih eksplo-

deks, ki je bil sicer leta 1947 nekoliko popravljen, določen leta 1938 na podlagi kriterijev, ki so sedaj zastareli.

Moskovski ratlo pa je od-
dajal komentar o razgovorih
o razorožitvi med Auriolom,
ki je na obisku v Moskvi, in
sovjetskimi voditelji. V tem

Radio je opozoril, da bo načelnik francoske delegacije Jules Moch predložil na prihodnji plenarni seji podobno za razorožitve načrt, ki v bistvu ista stališča ZSSR, Velike Britanije in ZDA.

dejal: 'Eho je že jasno: francoska pobuda bo omogočila ponovno preučevanje vprašanja razorožitve, ker zbližuje stališča raznih držav. Trenutno sta stališča ZSSR in Francije načelno precej blizu, tako da ne bi bilo težko doseči sporazuma o postopuri za dosedaj resnične "razorožitve".

Moskovski radio opozarja
nato, da je Foster Dulles za-
vni sovjetske predloge od
10. maja 1955 in zahteval iz-
vedbo Eisenhowerjevega na-
črta o vzajemnem letalskem
nadzorstvu. ZSSR ne odobra-
ja sprejel danes jugoslovans-
skega veleposlanika v Parizu
dr. Aleša Beblerja in se zadr-
ži z njim v polnem prisr-
nem pogovoru. Državnika sta
razpravljala o vprašanjih, ki
zanimajo obe državi.

ankovič o nalogah i vlogi komunistov

1. kongresa ZKJ o decentralizaciji - Kritič-
goje mladine in raznih dogmatičnih gledanj

novce, materiale in družbe-
ne, za razvoj, ima res social-
istični značaj in se razlikuje
od zahodne demokracije. Toda
kljub pravilni liniji v notra-
njem razvoju se občitajo raz-
ne druge ideje in destruktiv-
ni vplivi, ki vplivajo na vzgo-
jo državljanov, zlasti mladi-
na. Zato vzgoji je treba na-
prejeti več pozornosti.

Prvi sekretar je poudaril, da so se mnogi komunisti spremenili v navadne praktike in poveljijo pozornost koncentrirajo samo na svoje ozke lokalistične kroge. Komunisti, je poudaril maršal Tito, ne smejo nikoli, ne glede na to, kaj se pozna na to, da je njihova osnovna naloga, da delujejo kot komunisti.

V poročilu o problemih dela ZKJ je Aleksander Kocijanski poudaril, da je praksa v celoti pravilnost sklepe, sprejete na kongresu v Zagrebu. Vse, kar članovi ZKJ želijo, je, da se postavi na noge, da se poveča njegova vloga v društvu. Vse, kar članovi ZKJ želijo, je, da se postavi na noge, da se poveča njegova vloga v društvu.

tem je Rankovič poudaril potrebo vzgoje visoko izobraženih marksističnih kadrov, marksistične inteligence in potrdil, da se ideološko delo ne omeji samo na ZKJ, temveč mora zajeti vse druge organizacije SZDL, sindikate, mladinske organizacije, ljudske in delavske univerze in druge ustanove.

juje u borbu za socialistic-
no demokratsko praksu. Dru-
stveno upravljanje je zajelo va-
stovna področja življenja de-
lovnih ljudi in postala glav-
na gibalna sila pobude delovnih
ljudi. Samo v delavskih
podjetjih je danes
več kot 200.000
delavskih in obrtni-
skih krajin in občin, ki imajo
skupaj 62.000 adru-

Po podatkih A. Rankovića
je stela ZKJ konec lanskega
leta 624.806 članov. Med te-
m je bilo sprejetih 24.889
članov, izključenih pa 34.181
članov. Med novo sprejeti-
mi je 26,29 odst. delavcev. Ran-
ković je opozoril na neenake
razmere v nepravilnosti pri
izključevanju. ZKJ, Zaradi
sihiasti mnogih, ZKJ

nogi so državljani, ki delujejo v raznih ljudskih odborih, organizacijah, v upravi, v zdravstvenih ustanovah, v kulturnem zavarovanju, v kulturno-prosvetnih ustanovah itd. Dodeljujejo pa se jim, da delovni ljudje niso mogli vedno razumeti pravičnosti in nujno-

...no pa odgovor-
nistrski predsednik maršal
Bulganin, so stali danes na

pa se je da delovni komunistov. Plenum bo jutri
judje niso mogli vedno nadaljeval z delom.
umeti pravičnosti in nujno- B, B,

I K

Danes, SREDA 14. marca
Matilova, kr., Svetoviš
Sonce vzhide ob 6.21 in zalaze ob
18.10. Dolžina dneva 11.49. Luna
vzhide ob 6.44 in zalaze ob 20.38
Jutri, CETRTEK 15. marca
Longin, muč., Desimir

(KRITIKE IN POROČILA) | (GLEDALIŠČA)

Goldoni „Nova hiša“
Prva predstava Beneskega gledališča v »Verdiju«

Z Goldonijevu »Novo hišo« se je včeraj zvečer predstavilo gledališče iz Benek, ki sedaj de-

Danes ob 21. uri ponovi be-
ško gledališče Goldonijevu
medijo »Nova hiša«.
Jutri bo gledališče zapre-
tudi generalke Goldonijevu
medije »Briljantna sobarica«.
Tere premiera bo v soboto.
V petek Goldonijevu komedije

daljsca iz Milana, ker militalisti-
ne strehe. S tem ansamblom smo
imeli prav zadnje leto zelo do-
sti prilžnosti se dodobra sezna-
niti bodisi na festivalu v Mi-

pozneje v Novem gledališču.

V "Novi hisi", komediji v treh dejanjih, je Goldoni nanizal zaplet, ki se razvija okoli mladimi, med meščani in plemeni, med starimi in novimi časi, ki jih z poslabšajo dolгови, menice, sekestriranih, na karkoli vendar se lepo jezero: revni dobe, kar jim manjka (Kavka s pomočjo starega strica) in porejeni postojne pridni, rešeni, ki se vrnijo iz tujine, ki se jim sprejeto, kakor stric čeprav se dovolj ozirajo, in tudi stari stric da kak nauk, kar

Charles Chaplin, 15.00: "Mozek, Srcec, rdečelaskes, M. J. Proh.

Nazionale, 15.00: "J. Leptu, jede pečenka, Johnson.

Filodrammatico, 16.00: "Eprisa, njeni lewaks, D. Martin.

Nefas, 16.00: "Superchiena, 16.00: "Cena dekleta, V. Lisi, M.

Arcohaleno, 16.00: "E. G. Robinson.

Zopet smo videli starejša žanra, ki ga Cosma Bascagiu, pa Elso Vanzoler, Luisa Bascagiu, Doina Jalu-
lo ter še vrsto drugih igralcev
in igralci, ki vsi zaslužijo po-
hvalno za gladike tekočega igro, ki
je izredsko izoblikovano kar-
lo Ludovici.

Predavanje prof. Ropera
na Irzaški univerzi

Včeraj zvečer je imel ameri-

ski profesor dr. Elmo Ronger, sekret istomestnoga instituta za proučavanje i traženje izvora energije, dvorani

Ške univerzite predavašnje "Proučavanje trake u ameriška velika industrija". U predavanjima bit će i drugi američki predavaši, prisutni rektori univerzite, predsjednik tržišne trgovinske zbornice Luzzatto Pegiz u američko konzulu i turistički predavači, govornici i predviđeni orisjal vrsto primjerov, ko je njegov institut na osnovi zahtjev različite

ljubeznih, J. C. Pastar, Mladoletnim prepor. Moderno, 16.00: «Goreč polje»

J. Palance, B. Russett, Savona, 15.30: «Princesa in li», B. Crosby, D. Lamour, Viale. 16.00: «Zadnji odpora Crawford, J. Derek

ltd., kar vse veliki interj vdr-
ta tako na kakovost kot na ko-
ličino proizvodnje.
Zgodovinsko pa je zanimiv pri-
mek ankete o ameriškem pri-
jemnem mnenju, ki jo je izvršil nje-
gov inštitut pred drugo svetov-
no vojno na zahtevo takratnega
ameriškega talnika za znanje

razdevce Hopkina, Anketka je pokazala, da je bila velika večina Američanov naklonjena Angliji v boju z nacistično Nemčijo in je na njeni osnovi prišlo do prodaje petdesetih rusiticev kot tudi do zakona o najemih in po-sojilih.

**GLASBENA MATICA
v Trstu**

V soboto 17. t. m. ob 20.30
v dvorani na stadionu
« Prvi maj »
Vrdselska cesta 7

**Javna produkcija gojencev
Glasbene šole**

Solisti bodo izvajali sklad-be za klavir, violino,
klarinet, flavto in obo.
Mladinski pevski zbor
bo nastopil pod vod-
stvom gojencev tečaja za
zborovsko dirigiranje.

Vesbilo sa na razpolago

v Glasbeni šoli, Ul. R.
Manna 29, tel. 29779 ter

eno uro pred pričetkom
produkcije v dvorani.

Slike s proslave 8. marca, ki je bila 7. t. m. in slike s planinskega plesa, ki je bil 10. t. m. v dvorani na stadionu »Prvi maj« so na ogled v Trzaski knjigarni v Ul.

Dospela je štev. 6 revije

PIONIR

Zanimive pripovedke, pravljice in pesmi ter še marsikaj... za 20 lir.

Razna obvestila

Društvo »Pravniki« v Trstu vabi članke in prijatelje na predavanje v novem jugoslovanskem zakonu o dedovanju, ki ga bo imel v petek 16. t. m. ob 20.30

tangu; 20.00-22.15 Za ples; 22.15-22.45 Rije; 22.45-23.15 Rije; 23.15-23.45 Rije; 23.45-24.15 Rije; 24.15-24.45 Rije; 24.45-25.15 Rije; 25.15-25.45 Rije; 25.45-26.15 Rije; 26.15-26.45 Rije; 26.45-27.15 Rije; 27.15-27.45 Rije; 27.45-28.15 Rije; 28.15-28.45 Rije; 28.45-29.15 Rije; 29.15-29.45 Rije; 29.45-30.15 Rije; 30.15-30.45 Rije; 30.45-31.15 Rije; 31.15-31.45 Rije; 31.45-32.15 Rije; 32.15-32.45 Rije; 32.45-33.15 Rije; 33.15-33.45 Rije; 33.45-34.15 Rije; 34.15-34.45 Rije; 34.45-35.15 Rije; 35.15-35.45 Rije; 35.45-36.15 Rije; 36.15-36.45 Rije; 36.45-37.15 Rije; 37.15-37.45 Rije; 37.45-38.15 Rije; 38.15-38.45 Rije; 38.45-39.15 Rije; 39.15-39.45 Rije; 39.45-40.15 Rije; 40.15-40.45 Rije; 40.45-41.15 Rije; 41.15-41.45 Rije; 41.45-42.15 Rije; 42.15-42.45 Rije; 42.45-43.15 Rije; 43.15-43.45 Rije; 43.45-44.15 Rije; 44.15-44.45 Rije; 44.45-45.15 Rije; 45.15-45.45 Rije; 45.45-46.15 Rije; 46.15-46.45 Rije; 46.45-47.15 Rije; 47.15-47.45 Rije; 47.45-48.15 Rije; 48.15-48.45 Rije; 48.45-49.15 Rije; 49.15-49.45 Rije; 49.45-50.15 Rije; 50.15-50.45 Rije; 50.45-51.15 Rije; 51.15-51.45 Rije; 51.45-52.15 Rije; 52.15-52.45 Rije; 52.45-53.15 Rije; 53.15-53.45 Rije; 53.45-54.15 Rije; 54.15-54.45 Rije; 54.45-55.15 Rije; 55.15-55.45 Rije; 55.45-56.15 Rije; 56.15-56.45 Rije; 56.45-57.15 Rije; 57.15-57.45 Rije; 57.45-58.15 Rije; 58.15-58.45 Rije; 58.45-59.15 Rije; 59.15-59.45 Rije; 59.45-60.15 Rije; 60.15-60.45 Rije; 60.45-61.15 Rije; 61.15-61.45 Rije; 61.45-62.15 Rije; 62.15-62.45 Rije; 62.45-63.15 Rije; 63.15-63.45 Rije; 63.45-64.15 Rije; 64.15-64.45 Rije; 64.45-65.15 Rije; 65.15-65.45 Rije; 65.45-66.15 Rije; 66.15-66.45 Rije; 66.45-67.15 Rije; 67.15-67.45 Rije; 67.45-68.15 Rije; 68.15-68.45 Rije; 68.45-69.15 Rije; 69.15-69.45 Rije; 69.45-70.15 Rije; 70.15-70.45 Rije; 70.45-71.15 Rije; 71.15-71.45 Rije; 71.45-72.15 Rije; 72.15-72.45 Rije; 72.45-73.15 Rije; 73.15-73.45 Rije; 73.45-74.15 Rije; 74.15-74.45 Rije; 74.45-75.15 Rije; 75.15-75.45 Rije; 75.45-76.15 Rije; 76.15-76.45 Rije; 76.45-77.15 Rije; 77.15-77.45 Rije; 77.45-78.15 Rije; 78.15-78.45 Rije; 78.45-79.15 Rije; 79.15-79.45 Rije; 79.45-80.15 Rije; 80.15-80.45 Rije; 80.45-81.15 Rije; 81.15-81.45 Rije; 81.45-82.15 Rije; 82.15-82.45 Rije; 82.45-83.15 Rije; 83.15-83.45 Rije; 83.45-84.15 Rije; 84.15-84.45 Rije; 84.45-85.15 Rije; 85.15-85.45 Rije; 85.45-86.15 Rije; 86.15-86.45 Rije; 86.45-87.15 Rije; 87.15-87.45 Rije; 87.45-88.15 Rije; 88.15-88.45 Rije; 88.45-89.15 Rije; 89.15-89.45 Rije; 89.45-90.15 Rije; 90.15-90.45 Rije; 90.45-91.15 Rije; 91.15-91.45 Rije; 91.45-92.15 Rije; 92.15-92.45 Rije; 92.45-93.15 Rije; 93.15-93.45 Rije; 93.45-94.15 Rije; 94.15-94.45 Rije; 94.45-95.15 Rije; 95.15-95.45 Rije; 95.45-96.15 Rije; 96.15-96.45 Rije; 96.45-97.15 Rije; 97.15-97.45 Rije; 97.45-98.15 Rije; 98.15-98.45 Rije; 98.45-99.15 Rije; 99.15-99.45 Rije; 99.45-100.15 Rije; 100.15-100.45 Rije; 100.45-101.15 Rije; 101.15-101.45 Rije; 101.45-102.15 Rije; 102.15-102.45 Rije; 102.45-103.15 Rije; 103.15-103.45 Rije; 103.45-104.15 Rije; 104.15-104.45 Rije; 104.45-105.15 Rije; 105.15-105.45 Rije; 105.45-106.15 Rije; 106.15-106.45 Rije; 106.45-107.15 Rije; 107.15-107.45 Rije; 107.45-108.15 Rije; 108.15-108.45 Rije; 108.45-109.15 Rije; 109.15-109.45 Rije; 109.45-110.15 Rije; 110.15-110.45 Rije; 110.45-111.15 Rije; 111.15-111.45 Rije; 111.45-112.15 Rije; 112.15-112.45 Rije; 112.45-113.15 Rije; 113.15-113.45 Rije; 113.45-114.15 Rije; 114.15-114.45 Rije; 114.45-115.15 Rije; 115.15-115.45 Rije; 115.45-116.15 Rije; 116.15-116.45 Rije; 116.45-117.15 Rije; 117.15-117.45 Rije; 117.45-118.15 Rije; 118.15-118.45 Rije; 118.45-119.15 Rije; 119.15-119.45 Rije; 119.45-120.15 Rije; 120.15-120.45 Rije; 120.45-121.15 Rije; 121.15-121.45 Rije; 121.45-122.15 Rije; 122.15-122.45 Rije; 122.45-123.15 Rije; 123.15-123.45 Rije; 123.45-124.15 Rije; 124.15-124.45 Rije; 124.45-125.15 Rije; 125.15-125.45 Rije; 125.45-126.15 Rije; 126.15-126.45 Rije; 126.45-127.15 Rije; 127.15-127.45 Rije; 127.45-128.15 Rije; 128.15-128.45 Rije; 128.45-129.15 Rije; 129.15-129.45 Rije; 129.45-130.15 Rije; 130.15-130.45 Rije; 130.45-131.15 Rije; 131.15-131.45 Rije; 131.45-132.15 Rije; 132.15-132.45 Rije; 132.45-133.15 Rije; 133.15-133.45 Rije; 133.45-134.15 Rije; 134.15-134.45 Rije; 134.45-135.15 Rije; 135.15-135.45 Rije; 135.45-136.15 Rije; 136.15-136.45 Rije; 136.45-137.15 Rije; 137.15-137.45 Rije; 137.45-138.15 Rije; 138.15-138.45 Rije; 138.45-139.15 Rije; 139.15-139.45 Rije; 139.45-140.15 Rije; 140.15-140.45 Rije; 140.45-141.15 Rije; 141.15-141.45 Rije; 141.45-142.15 Rije; 142.15-142.45 Rije; 142.45-143.15 Rije; 143.15-143.45 Rije; 143.45-144.15 Rije; 144.15-144.45 Rije; 144.45-145.15 Rije; 145.15-145.45 Rije; 145.45-146.15 Rije; 146.15-146.45 Rije; 146.45-147.15 Rije; 147.15-147.45 Rije; 147.45-148.15 Rije; 148.15-148.45 Rije; 148.45

v Gregorčičevi dvorani v OI.
Roma 15 prof. ljubljanske uni-
verzije g. dr. Alojz Fingzar, Vstop
z vabilom, Vabila bodo na raz-
pologo v Gregorčičevi dvorani
jutri in v petek, 15. in 16. t. m.,
od 19.30 do 20.15.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKI

Dne 13. marca 1956 so se v Trstu rodili 4 otroci, umrlo je 14 oseb, poroka pa je bila 1.

POROČILA STA SE: upoko-

UMRI SO: 60-letni Milan Zerkal, 72-letna Anna Maria Vecchiato vd Teiberti, 78-letna Irma Ferfolja vd, Zafret, 79-letna Anna Guarrini vd, Cumin, 45-letna Mercedes Villatora vd, Valenti, 79-letna Silvia Petropoli vd, Costello, 78-letna Elisabetta

la Pascoli vd. Poscheno. 70-letna Maria Penovich por. Kersevani. 80-letna Adele Caracasi vd. Mattei. 77-letna Vittoria Haller. 76-letna Emma Manos vd. Busanini. 81-letna Vittoria Ruvan. 63-letni Antonio Paulina. 46-letni

**NOĆNA SLUŽBA LEKARNI
V MESECU MARCU**

Codermatz, Ul. Tor San Piero 2
De Dalmacija, Ul. Kneza Branimira 34
Depangher, S. S. Giusto 1; Alla
Madonna del Mare, Largo Pieve 2
Zanetti, Testa d'Oro, Ul. Mazzini 43; Harabaklia v Barkovili
in Nicolii v Skednju

Čiska 20/111.
tel. 37-338

sprejema in
serate, male
oglasne, osmrtnice
od 8. do 12.30 in od 18. ure.

OGORČENA BORBA MED SINDIKATI «SOHIO», DELODAJALCI IN VLADO

Razmeroma skromnim zahtevam japonska vlada noče ustreči

Enkrat v začetku marca je iz Tokia prišlo kratko poročilo o demonstracijah japonskih delavcev pred parlamentom in o pripravah najmočnejše japonske sindikalne organizacije «Sohio» za generacijo stavko. Stanje delavcev je tu že vsa leta po vojni nezadovoljno in se je nekajkrat ostro izrazilo v podobnih akcijah, naperjenih proti pooblaščenim vladnim, ki naj bi v skladu z doprinosom delavcev v gospodarski dejavnosti na ustrezen način rešile predvsem gnetni položaj in da bi protidejavci, ki v nobenem primeru niso pripravljeni na dovoli. Toda organizirani odpor japonskega delavskega razreda postaja od dne do dne močnejši, perspektiva za doseg upravičenih zahtev pa bolj jasna, posebno ker se za delavske interese močno zalaga tudi socialistična stranka. Ta pa predstavlja pri združitvi levih in desnih socialistov zelo močno politično skupino.

«Sohio» je v programu delavskih zahtev, ki bi jih bilo treba uresničiti še v teku tega leta, postavil na prvo mesto zahtevo po zvišanju mezd, po polni zaposlenosti, po izboljšanju delovnih pogojev. Ta program je bil v obliki memoranduma poslan tudi japonski vladi in v njem so bile podrobno prikazane vse zahteve delavcev, organiziranih v sindikatski organizaciji «Sohio».

Tihotapstvo nevest v Hongkong

V Hongkongu je zadnje mesece toliko porok, da morajo čakati ženi in neveste v dolgi vrsti. Če pridejo na vrsto, pa poroke je določen samo čas od 10. do 18. ure. Zakonske zveze sklepajo Kitajci in Kitajke. Kitajci prihajajo iz ZDA, Brazilije, Kanade in mnogih drugih dežel v Hongkong, kjer upajo najti neke neveste. Po poroki pa se hitro vračajo v svoje domovine. Ker v Hongkongu ni dovolj za močitev godin, ki jih želi zapreti, se jih pošilja dovažati iz Kitajke. Jeno je, da pri tem do-
nos analizu.

JOSIP STRITAR: Zbrano delo, VI. knjiga

Počasi, pa vendar vztrajno, se množijo knjige zbranih del slovenskih pisateljev. Zdaleč imo dobili na knjižni trg nove zveze zbranih del Josipa Stritarja, ki ga je ure-
dil France Koblar. Ta zveza je še čisti, kar kaže, da se je urednik marljivo lo-
sil svojega dela in da se smemo nadati celotnega Stritarjevega dela med prvimi avtorji te zbirke. Več kakor šest knjig namreč se ni doseglo zbrano delo nobenega drugega avtorja, ki se izdaja državna založba in se svoji zbirki zbranih del najpomembnejših slovenskih pisateljev.

ROMAN IZ VOJNIH IN PRVIH POVOJNIH LET

Pomlad vnukov

O svojem novem romanu «Pomlad vnukov» se je nje-
gov avtor Vlado Habjan iz-
razil, da gre za edinstven
roman, ki se končuje v na-
čelnosti. Tekst zajema pro-
blematiko iz vojnih in po-
vojnih let. Izdal ga je ne-
dolgo tega slovenski knjiž-
ni zavod v Ljubljani. V ro-
mana sta spretno povezana
dva načina življenja, parti-
zanski in oni po vojni, ki
je v resni razvoju.
Avtor Vlado Habjan, ki je
bil partizanski bорец, raz-
misli, kaj bi bilo, o tem
v njegovem romanu bistve-
no je pisatelj odnos do
življenja, do ljudi in njih-
nih dejanj.
Sam sodi v tisto skupino
ljudstev, ki jih je bilo
včasih, ki bi jih lahko
radil se za samorastnike.
Toda, to je konec L. 1919, v
dalini, pred vojno je bil de-
la in ni imel prilike, da
se bi zlokal. Književnost se
je intenzivno začel pose-
stvati prva dela je priobče-
dana v dnevnem časopisu.
Ljubljani je sodelavec Radia
dela pa se ukvarja tudi s
pisanim romanom in dram.
Od slednjih je bila njegova
drama že uprizarjena. Piše
tudi njegov zadnji roman
«Pomlad vnukov», ki ga je
pisal štiri leta.
Najprej izdal del v nje-
govem zadnjem delu je brez

«Sohio» tudi zahteva, da se
preneha s slehernim poizku-
som revizije obstoječih delov-
nih zakonodaj, ki je bila spre-
jeta ter potrjena takoj po vo-
jni. Z njo so bile prvič v po-
govini moderne Japonske za-
gotovljene določene osnovne
sindikalne in demokratične
prave japonskih delavcev.
«Sohio» se postavlja za odpr-
vo vseh dosedanjih omejitev
prave do stavke, kot je bilo
to sicer v določenimi časovni-
mi omejitvami sprejeto za ne-
katere kategorije delavcev in
nameščencev.

Dejansko gre na eni strani
za poizkuse reakcionarnih ja-
panskih političnih sil, da se
zmanjšajo in utrne delavske
prave, izvajanje prva leta
po končani vojni, po drugi
odločno voljo delavskih orga-
nizacij, da se ohrani, kar je
bilo doseženo.
Stalno slabšanje gnetnega
položaja japonskih delavcev,
nižanje njihove življenjske
ravnini in naraščajoča nevar-
nost brezposelnosti, vse to je
bistveno vplivalo pri sestavi
liste zahtev, ki jih postavlja
«Sohio». Ta organizacija zahteva
določitev minimalnih
prejemkov »na 800 jenov, a
hkrati tudi znižanje davka na
plače in mezde, da bi se tako
olajšala bremena oseb v de-
lovnem odnosu. Posebna po-
zornost je posvečena življen-
skim pogojem državnih na-
meščencev, pri čemer se pou-
darja, da bi morali biti pred-
logi za rove plače, ki so jih
sindikalne organizacije posta-
vile že pred časom, uresničeni
v najkrajšem času.

Upoštevanje pomankljivosti,
ki obstajajo na področju so-
cialnega zavarovanja, je «So-
hio» postavila zahtev, naj
na osnovi zakona o zdravstve-
nem zavarovanju nosi tretji-
no stroškov finančno ministr-
stvo, kakor tudi, da se zakon
razišči na vse delavce, da se
hranarita ter invalidnina po-
večata za 80 odstotkov, pravi-
ca do izkoristitve te pravice
pa podaljša na tri leta. Prav
tako se postavlja predlog, da
se za 80 odstotkov poveča tu-
di pomoč za brezposelne, ki bi
morala trajati leto dni, s čer-
m bi se vsaj deloma popra-
vil težki položaj deset in de-
set tisoč delavcev.

Z ozirom na velikansko po-
manjkanje stanovanj se je

Nedavni škandal na tusa-
looski univerzi v državi Ala-
bama je odkril do kakšne me-
se tri rase mrznja in segre-
gacije črncev v ZDA. Demon-
stracije študentov in me-
stnikov, pobornikov rase deli-
ve, divjale nekaj dni pred uni-
verzno v Tuscaloosi, dokler ni
s odstranili iz univerze prv-
nega črnca, namreč, visokošol-
ca, Aurthera Lucy, ki se je
razbil pri priredanju pred-
avanja. Razburkanost strasti so
privedle, da so grozili z
najbrutalnejšim nasiljem. Kra-
jevi list «Tuscaloosa News»
ni mogel prikriti dejstva, da
se so dogodki na tej univerzi
stranilo približali ubojem. O-
pisujejo vzdušje, v katerem so
poborniki segregacije pre-
gnali črnske visokošolce. Ta
list pravi, da bi jo podvajanja

sojo v slovnosti in življenju,
za katero se je pred njim
skoraj zaman boril Levitik.
Res da čutimo dažbo do
Stritarjevih spisov časovno
odmaknjenost in tudi njih
ostarelost. Vendar so bili
Stritarjevi polemiki in kri-
tični spisi le velikega po-
mena. To velja predvsem za
Stritarjev spis o Prešernu.
Ki ga je urednik uvrstil na
celo tega zveza Stritarje-
vih spisov. Ta spis, s kate-
rim je Stritar dokončno
afirmiral Prešerna kot naj-
večjega slovenskega pesnika,
analiziral njegovo umetnost
in mu v slovenski književ-
nosti postavil tisto mesto,
ki mu tudi gre, predstavlja
enega najpomembnejših Stri-
tarjevih kritičnih spisov.

V šestih knjigah zbranih
dela pa najdemo še Stritar-
jeva kritična pisma, ki
predstavljajo izrazito kriti-
čno in najostrejšo Stritarje-
vo delo v prozi. Nadalje ob-
sega knjiga literarne popo-
vored, štiri epolemične spi-
se in epopoična pisma. Se-
veda so vsa ta dela danes
pomembna le za tiste, ki
se posebej zanimajo za ta
vprašanja, to je predvsem
za slaviste in literarne go-
dovinarje. Tem predvsem so
namenjane obširne uredni-
kove opombe, ki zaradi svo-
je obsežnosti (čež sto stra-
ni) in tudi tehnotnosti, se pre-
segajo okvir navadnih o-
pomb.

Knjiga je enako opremlje-
na kot ostali zvezi zbranih
del slovenskih pisateljev.

Ul. sv. Frančiška 20
Dospelo so nove knjige:

1. K. Maj: Lov za mili-
joni (Satan in Iška-
riot). broš. L. 240
2. E. Wallace: Zelena
snet. broš. L. 480
3. A. Marič: Lisček,
broš. L. 320
4. J. Verne: Črnski sel,
ppl. L. 680
5. Walter Scott: Stari-
nar. ppl. L. 1040
6. A. Slodnjak: Neiztroh-
njeno srce, pl. L. 1.100

IRZAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 37-338

V Sussexu v južni Angliji je 11. t. m. reakcijsko letalo «Fairrey-Delta 2», ki ga je vodil poizkusni pilot Peter Twiss, doseglo novo svetovno prvenstvo v brzini 1845 km na uro. Na sliki: eden predstavnikov podjetja, ki je letalo gradilo, čestita Twissu.

KAKO SE ODRAŽA PLEMENSKA DISKRIMINACIJA V «AMERIŠKI DEMOKRACIJI»

«Sam bog je ustvaril segregacijo»

Za guvernerje južnih držav ZDA Georgije, Virginije, Mississippi in Južne Caroline so sklepi vrhovnega sodišča brez veljave - Vprašanje enakopravnosti 15 milijonov črncev je še vedno nerešeno

li predpise iz 18. stoletja in
druge episkopske ukrepe, da
bi se nadalje delili črnce od
belega prebivalstva.
V tej kampanji južnega
prebivalstva je ogizvela tudi
dejavnost zloglasne organizacije
Ku-Klux-Klan, katere pri-
padniki organizirajo demon-
stracije in nasiljavajo gro-
ziti črncem. Nedavno je v
Nashvillu v državi Tennesse
povzročila rasistov demona-
stracija proti črncem in pro-
ti sprejemu črnskih otrok v
skupne šole, noreč transpa-
rentno «Sam bog je ustvaril
segregacijo». Višek brutalno-
sti v protičrnski kampanji
so zabeležili preteklo jesen v
državi Mississippi, kjer sta
dva belca v mestu Summer
z mučenjem ubila 15-letnega
črnega dečka Tilla, ker je
baje pomežiknil neki ženski.
Oblasti v drugih državah
ZDA so se prav tako pridru-
žile tej kampanji kršenja od-
ločbe vrhovnega sodišča, ta-
ko da le-ta nima danes prak-
tične vrednosti v tem delu
Združenih držav. V Alabami
so sprejeli zakon, s katerim
se rasna segregacija utrjuje
z ločenimi šolami za belce,
črnce in mešanice. Kongres
v državi Georgiji je zaglasoval
sedem zakonov o rasni segrega-
ciji, in podobne je napravil
tudi kongres v Mississippi.
Segregacijo aktivno podpira
tudi katoliška cerkev, ki sku-
sa izkoristiti plemensko r-
njo za krepitev svojega vpliva
v šolskem sistemu.

Proti rasizmu, ki se je po-
novno razpasel v zadnjem ka-
su, niso nastopili z učinkovi-
to akcijo. Popuščanje je
tudi povzročilo narekujejo ozke
strankarske koristi političnih
organizacij, ki se sedaj borijo
za to, da bi za predsedniške
volitve pridobili glasove kon-
servativcev iz južnih držav.

To gre v korist pobornikov
segregacije, in le-ti vrše pri-
stisk, da bi se celo spremenila
ustava in omogočila nadaljnja
segregacija in pritisk na črnsko
prebivalstvo. Zaradi tega
osajajo odprto in celo poostre-
no vprašanje 15 milijonov čr-
ncev, ki ne uživajo enakoprav-
nosti v ameriški družbi.
Tudi mimo določenih poziti-
vnih ukrepov Eisenhowerove
ve administracije, se položaj
črncev v bistvu ni izboljšal.
Segregacija ne obstaja le v š-
oli, ampak tudi v gospodar-
stvu, prometu, v pogledu
možnosti zaposlitve, plač itd.
Proti črncem se nemoteno vo-
di propaganda, o kateri jasno
priča primer bivšega guver-
nerja Georgije Le-a je napi-
sal knjigo, v kateri zagovarja
segregacijo. In to knjigo so
razprodali v zelo kratkem ča-
su. Kljub temu, da imajo črnci
svoje časopise, kot n. pr.
«Chicago Defender» in druge
klub temu, da v severnih
državah dobivajo postopno
vedno večje pravice po zaslu-
bi hitrejšega procesa in intera-
la, in da je v ameriški kon-
glesi, kakor tudi v nekatere
druge institucije, bil izvoljen
prvi črnc — vendar se ne
more reči, da imajo črnci v
ZDA povsem enakopraven po-
ložaj.

Strpnost proti segregaciji,
ki jo izražajo uradni krogi in
razne družbene organizacije,
ima svoje pojasnile predvsem
v sistematičnem pritisku kon-
servativnih krogov v južnih
državah. Ti krogi stalno iz-
javljajo volilne stranke s svo-
jimi glasovi na volitvah, zahtevajo za protislovo pravi-
co, da imajo povsem proste
roke pri tem, da se nadalje
zadržujejo črnsko prebival-
stvo v neenakopravnem po-
lozaju.

Po najnovejših vesteh je u-
prav univerze Tuscaloosa se
izključila enega visoko-
šolca, tri pa suspendirala, ker
je bilo ugotovljeno, da so or-
ganizirali nered proti spre-
jemu črnske visokošolke Au-
ther-Lucy. Gre za dvajsetle-
nega študenta Leonarda Wil-
sona, ki je takrat javno govo-
ril in zagovarjal potrebo, da
se manifestira proti sprejemu
črnega dečka. A ta ukrep
je posledica dejstva, da so
se omenjeni študenti discipli-
nsko prekršili in da jih je za-
radi tega doletela disciplinska
kazn, nikakor pa ne moremo
iz tega zaključiti, da je upra-
vna univerza spremenila svoje
stališče glede načela o rasni
segregaciji. Tako je kljub o-
povani ameriški demokraciji
se daleč dan, ko bomo mogli
reči, da se v ZDA tudi gde
črnega prebivalstva sposto-
jejo in uveljavljajo načla so-
dobne socialne zakonodaje.

Faulkner in Črnci

Znani ameriški književnik
in Nobelov nagrajenec za
književnost William Faulkner
je izjavil dopisniku london-
skega «Sunday Timesa», da
obstaja resna nevarnost, da bi
v ZDA do državljanstva po-
stojlo ob poizkusu popolne u-
kinitve segregacije črncev v
južnih državah. Faulkner, ki
ima bombastne plantaje v dr-
žavi Mississippi, kjer je na-
tožet zaradi vprašanja dese-
gregacije najprej, je omenil,
da je bil on evedno na stra-
ni črncev, vendar da bi se
v primeru če bi prišlo do spo-
ra, boril na strani Mississippi
proti Zadržanim državljan-
stvom. Po mnenju književnika Wi-
lthema Faulknerja so glavni
vzrok plemenskih predsodkov

Politične razmere v Švici in njihov odraz v gospodarstvu

Najmočnejša stranka Švice - socialdemokrati - je v opoziciji - Za dežela ne pozna brezposelnosti, njen nacionalni dohodek pa iz leta v leto naglo raste

Leta 1955 je pomenilo v po-
litičnem življenju Švice leto
volitev v zvezno skupščino in
leto epobud raznih strank
v gospodarskem življenju;
skratka: leto velike konjunkt-
ture.
Politično življenje te de-
žle označuje že več desetletij
utrujenost odnosov med
strankami in sorazmerno u-
merjena politična borba. Med
glavnimi strankami se pojav-
ljajo sicer nasprotja pri re-
ševanju konkretnih vprašanj, a
le-ta niso navadno posledice
nekaj globljih razlik v ideolo-
skih stališčih in prihajajo do
izraza zlasti, ko gre za spre-
jetje zakonov, ki jim je na-
men zaščita konkretnih kori-
stí poedinih družbenih slojev
(zlasti kmetov) in profesio-
nalnih skupin, ali pri katerih
gre za manjše spremembe v
porazdelitvi nacionalnega do-
hodka, ali ki vnašajo kakor-
spremembo v socialno zaka-
nodajo. Radikalnejši predlogi,
ki imajo za cilj večje politi-
čne in socialne reforme, se
postavljajo navadno nepo-
sredno pred volitve, ki se

morajo o le-teh izjasniti z
referendumom v roku treh
let.
Od lanskil pobud je ome-
niti predvsem dve — ena so-
cialdemokratska, druga pa od
strani stranke dela (Komuni-
stov) — ki sta se potegovali
za uvedbo zavarovanja proti
invalidnosti in na prepoved
kartelov, druga pa je pripo-
ročala spremembo davčne za-
konodaje.
Veliko pozornost švicarske-
ga javnega mnjenja je priteg-
nil nase odlok zvezne skup-
ščine, da se iz formalnoprav-
nih razlogov ne more izvr-
šiti referendum glede pobu-
de, da bi se obrambni prora-
čun zmanjšal na polovico v
letu 1955 in 1956. Pobudniki
te iniciative, med katerimi je
tudi generalni sekretar so-
cialdemokratske stranke, so
obtoževali vlado, da je po-
teptala z ustavo zajamčene
prave ljudstva o sprejema-
nju pobud.
Volitve v zvezno skupščino,
ki so bile v oktobru lanskega
leta, so pokazale določeno
spremembo v levo. Socialde-
mokratska stranka je pove-
čala število svojih posilancev
za štiri, tako da je s 53 po-
silanci postala najmočnejša
stranka v Švici. To napredo-
vanje socialdemokratov je šlo
v škodo treh večjih meštan-
skih strank in stranke dela,
od katerih je vsaka izgubila
po en mandat. Radikalni
do dobili 50 mandatov, katoliški
konzervativci 47, stranka kme-
tov in obrtnikov 23, stranka
dela 4, medtem ko je «Lan-
desting» — skupina, ki jo fi-
nancira velekapital — uspel
održati dosedanje število
mandatov (10).

Socialdemokratska stranka
je zahtevala, da bi se ji pri-
prilki rekonstrukcije vlade,
ki se običajno izvrši po vo-
litvah, dodelili dve mesti v
vladi. Mešanske stranke so
to zahtevale obdile z izgovor-
om, da ni na razpolago no-
beno od zahtevanih mest, ker
ni nihče od njihovih pred-
stavnikov v vladi podal o-
stavke. Ponudile so samo eno
mesto. Zaradi tega je social-
demokratska stranka ostala v
opoziciji.

Na področju sindikalne po-
litike predstavlja važen dogo-
dek ustanovitve Akcijske
skupnosti švicarske zveze sin-
dikatom (delavskih). Zveza
združeni nameščencev in Zve-
za uradnikov javnih uprav in
javnih podjetij. Naloga Ak-
cijske skupnosti je boriti se
za uresničitev polne zaposle-
nosti, proti podražitvi živ-
ljenjskih stroškov, za skraj-
šanje delovnega urnika, za ob-
držanje kontrole nad stana-
ninami in cenami ter za povi-
šanje realne meze.

Izredno povoljna konjunktura
v Švici — dejansko odraz
razvoja konjunktura v svetu
— predstavlja nedvomno pri-
meren teren za uresničenje
zahtev, ki jih je postavila
Akcijska skupnost. Po nekem
posebnem indeksu, ki se upo-
rablja le v Švici, je stopnja
zaposlenosti v industriji do-
segla ob koncu leta 120 (1944-
1945).

Pravijo, da je v Ameriki
za tako nizko ceno zagotovilo
morebitno bodočo možnost ve-
likih koristi, z druge strani
pa je v vsej tej zadevi zni-
žano število, da se z njo ukvar-
ja celo sam vrhovni državni
tožilec ZDA, ki je postavil
glede tega vprašanja, ali so
kupoprodajne pogodbe med
gospodom Colesom in njegovi-
mi klienti pravno polnopravne,
ali ne. V kolikor bi namreč
ugotovili, da te pogodbe
niso polnopravne, bi Coles
lahko obdržal in obdržati ga-
radi prepave.

Na račun rešitve tega iz-
ključno pravnega vprašanja
sta se razvil v ZDA dve tezi.
Prva teza, ki ima mnogo pri-
stajalcev, se postavlja na stališče,
da so kupoprodajne pogodbe
med Colesom in njegovimi
klienti neveljavne, ker se
po ameriškim pravu — kar
velja tudi za številne če ne
prav vse zakone v svetu —
ne more prodati to, kar se
nima. Druga teza pa se po-
stavlja na stališče, da ta za-
konska norma velja na Zve-
lji, ne more pa veljati na Me-
secu. Če bi to gledali s sta-
lišča večine pozitivnih zeko-
nov v evropskih deželah, bi
mogli ugotoviti, da se vse je
pogodbe zares brez vsake ve-
ljave, ker je za kupoprodaj-
no pogodbo, neobhodno po-
trebna tudi izročitev predme-
ta odnosno stvari in zato je
jasno, da gospod Coles ne
more prodajati predmeta, ki
ga nima in za katerega je
sploh vprašanje, ali ima sploh
pravico do površine, ki jo
prodati. V zvezi s tem je Co-
les izjavil sledeče: «Ker ni do-
loži se nihče sproži vpraša-
nje posesti nad Mesecem, sma-
tram, da gre za stvar, ki ni
naga lastnina, in nad takimi
stvarmi se posest pridobiva s

100). Položaj na tržišču de-
lovne sile označuje izredno
majhno število registriranih
brezposelnih — povprečno
2712 za leto 1949; to je naj-
nižje število, odkar se vrši
registracija brezposelnih. Ste-
vilo ponujanih delovnih mest
je dvakrat večje, namreč 5
tisoč 900 (povprečno za leto
1955). Kako intenzivno je po-
vpraševanje po delovni sili
nam pove tudi dejstvo, da
je bilo v letu 1955 registra-
rskih delavcev, pretežno v
gradbeništvu, hotelski indus-
triji, poljedelstvu in v kovinski
predelovalni industriji. Na
celu velike konjunktura v
Švici sta predvsem gradbeni-
ska industrija in težka indus-
trija v širšem pomenu be-
sele.

Povoljni razvoj konjunktura
se odraža v stalnem večanju
nacionalnega dohodka. V raz-
dobju od leta 1948 do 1953
je bil nacionalni dohodek po-
večal od 17,6 milijarde švicar-
skih frankov na 21 milijard,
v tem ko je v letu 1954 zabe-
leženo nadaljnje povečanje za
1,1 milijarde, t.j. na 22,1 mi-
lijarde švicarskih frankov.
Švicarski zavod za konjunktura
vprašanja cen, da je ritem
naraščanja nacionalnega do-
hodka v letu 1955 enak ka-
kor v letu 1954, tako da je
mogoče računati z vsoto 23,3
milijarde švicarskih frankov.
To povečanje nacionalnega do-
hodka se po eni strani odra-
ža v visoki potrošnji, po dru-
gi strani pa v štednji. Pove-
čanje potrošnje je mogoče vi-
deti tudi iz uvoznih številk.
Z izjemo leta 1954 in 1955,
ko so zabeležili določen vi-
šek izvoza nad uvozem, je bi-
la švicarska trgovinska bilan-
ca redno pasivna. V letu 1955
so zabeležili dvakrat večjo pa-
sivo, kot v prejšnjih letih,
namreč 779 milijonov švicar-
skih frankov. Pri vsem tem pa
ostaja plačilna bilanca še na-
dalje aktivna, ker vse ostale
postavke, razen zunanje tra-
govine, kažejo za vsako leto
aktivno, ki se vrti okrog 1.300
milijonov frankov.

Dohodki od enevrednih po-
stavk težijo k stalnemu na-
raščanju, ker Švica investira
vsako leto v tujni znatne vse-
tve svojega kapitala. V letu
1955 je skupna vrednost od-
emiranj tujih vrednostnih
papirjev na švicarskem trž-
išču kapitala dosegla višino 428
milijonov švicarskih frankov.
Poleg tega so švicarske banke
in razne Holding družbe izvr-
šile velike naložbe v tujini,
o katerih še nimamo podatkov.
Treba je še dodati da so leta
1955 izvršili več emisij vred-
nostnih papirjev za račun dr-
žave in gospodarskih podjetij,
v višini nad 600 milijonov
frankov. Hranilne vloge v ban-
kah se gibljejo v višini od
600 do 700 milijonov frankov.
Skupna vsota hranilnih vlog
in novih kapitalov — kakor
menijo švicarski ekonomisti
— ustvarja ugodne pogoje za
nadaljnji razvoj investicij in
za financiranje kratkoročnih
trgovinskih poslov.

Za dva dolarja dobite 1 ha zemljišča na Mesecu

Kako je predsednik Družbe za medplanetarni razvoj gospod Coles prodal že 4.500 ha severozahodne površine sosednega planeta

Pravijo, da je v Ameriki
za tako nizko ceno zagotovilo
morebitno bodočo možnost ve-
likih koristi, z druge strani
pa je v vsej tej zadevi zni-
žano število, da se z njo ukvar-
ja celo sam vrhovni državni
tožilec ZDA, ki je postavil
glede tega vprašanja, ali so
kupoprodajne pogodbe med
gospodom Colesom in njegovi-
mi klienti pravno polnopravne,
ali ne. V kolikor bi namreč
ugotovili, da te pogodbe
niso polnopravne, bi Coles
lahko obdržal in obdržati ga-
radi prepave.

PREJELI SMO

Documenti di vita italiana
— Lelo VI, št. 52. Izdaja:
Centro di documentazione per
predsedstvu vlade v Rimu.
Sovjetske nove knjige —
februar, 1956, Vsevezna založ-
ba Mednarodna knjizna Moskva

